

CATALUNYA SOCIAL

Any X Núm. 452

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

15 febrer de 1930

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

**APARTAT 1036
TELÉF. 17605**

Els deures socials dels catòlics

Les assegurances socials a França

El dia 5 d'abril de 1928 el Parlament francès va aprovar una llei establint les assegurances socials de tota mena. Els francesos han anat un xic relentiats en això, però quan ho han fet ha estat amb una amplitud tan gran que només té exemple en el Codi de les Assegurances socials germànic.

Les assegurances de malaltia, de maternitat, de vellesa, d'invalidesa, de mort i fins garanties per als casos d'atur forçós són regulades per la nova llei.

Al cap d'un any, el dia 30 de març de 1929, es publicava el Reglament administratiu corresponent a la llei. No cal dir que es tracta d'una tasca completa, detallada, fins i tot excessivament detallada de vegades, però necessària per a regular una tan complexa i acabada matèria legislativa.

I dins de poc temps, en el mes de març vinent, la llei serà aplicada en el país veí. La pràctica serà una cosa difícil; però amb la bona voluntat que ha presidit constantment l'establiment dels segurs socials és d'esperar que les dificultats seran vençudes.

França, doncs, en matèria de segurs socials, tindrà una legislació acabada, total, la implantació de la qual costarà un ull de la cara; però d'una justícia que ningú no s'atreveix a negar ara com ara en cap país del món.

Els catòlics francesos

¿Quin paper han representat els germans nostres francesos davant de les assegurances socials i davant d'aquesta llei?

Cal dir, en primer lloc, que la base administrativa de les assegurances socials es troba distribuïda entre Oficines generals i departamentals; i entre Caixes primàries o departamentals i una Caixa general de garantia.

Aquestes Caixes departamentals seran regides per les mutualitats que s'hagin constituït en cada departament o cada divisió administrativa en què les Caixes s'hagin d'establir. I tindran majoria i, per tant, el govern de les Caixes respectives,

aquells elements que tinguin constituïdes un major nombre de mutualitats.

El problema del domini d'aquestes Caixes suposava, per tant, el problema previ de la constitució de bon nombre de mutualitats segons les normes establertes en la mateixa llei.

I quan els elements catòlics de França es trobaren davant la possibilitat d'intervenir en les Caixes departamentals, per assegurar la justícia del seu procediment en tots els detalls i en tota ocasió, es dedicaren, amb una activitat sense parió, a constituir-se en mutualitats, a engrandir les existents i a reconstituir-les segons les exigències de la nova llei. En una paraula, es llençaren a preparar-se per tal que el dia de demà s'hagués de comptar amb ells i amb les seves organitzacions per a constituir aquelles Caixes i, per tant, per aplicar la llei d'assegurances socials.

El general Castelnau, com a President de la gran organització de la lliga de catòlics francesos, la més nombrosa i més recixida de les organitzacions, dictà de seguida normes, llençà circulars, donà instruccions, les quals recolliren tots els Prelats de França, en el camp de l'acció social; i de seguida floriren un conjunt de Cartes pastorals de tots els Bisbes de França recomanant i posant en pràctica les instruccions rebudes.

Al cap d'uns quants mesos, les mutualitats constituïdes pels catòlics eren nombrosíssimes; es trobaven en disposició d'intervenir, de vegades amb majoria d'elements i de vegades amb minoria i control consegüent, en les Caixes departamentals de França, base de la Caixa General i base de tota l'organització de les assegurances socials.

Dins de poc temps la llei serà una realitat viva a França. I els catòlics es trobaran admirablement situats per a ella.

¿Quina activitat i quin exemple d'unitat més formosos!

Aquí, en canvi...

Ha arribat un moment en el qual sembla que això d'intervenir en qüestions i assumptes socials representi una puerilitat per a molts catòlics i, sobretot, pels més intel·lectuals.

No s'atreveixen a dir-ho, però són molts els

qui creuen que això de l'acció social catòlica és cosa de segon ordre, que cal deixar-la de banda pràcticament, amb tot i les recomanacions dels Bisbes, amb tot i que en països que van al cap de la civilització els catòlics se'n preocupen quasi bé tant com de tot el restant de la vida social.

Fins i tot hi ha diaris i publicacions catòliques que deixen de banda aquestes matèries o almenys les tracten amb escassa consideració i cap interès. Sembla que la literatura i l'art ho siguin tot per a ells. Sembla com si al món, els problemes de justícia distributiva de la riquesa, els problemes de la fam, no tinguin importància. Sembla com si aquí tinguéssim tots els problemes socials resolts, quan en realitat no n'hi tenim quasi cap.

Quants són, per exemple, els diaris catòlics que s'hagin ocupat amb intensitat de cosa tan beneficiosa com el Retir Obrer, de cosa tan humana, tan nostra, tan caritativa i justa, com la de l'assegurança de maternitat que precisament aquests dies últims ha estat reglamentada per l'Estat?

I amb tot, els problemes socials segueixen ocupant el primer lloc en l'atenció de tot el món. França s'ocupa de les assegurances socials. Anglaterra no té problema més viu que el de l'atur forçós. Rússia és una fornal de qüestions vives de tota mena, però especialment qüestions socials. I a Espanya s'està treballant constantment en temes socials (Comitès Paritaris, segurs socials) sense que els nostres catòlics se n'assabentin massa o no se n'assabentin gens. La literatura, l'art, etc., els tenen completament absorbits...

De tant en tant apareix en certs diaris catòlics alguna disquisició doctrinal d'acció social comentant Encíclicues del Sant Pare, qüestions d'ací o d'allà. Però és quasi nul l'estudi dels problemes vius, fins i tot de la legislació abundant del Poder. Sembla que això no els interessi, no els toqui de prop, no signifiqui res per a l'economia de l'Església dins l'acció catòlica.

Si no, un exemple

Suara, en la darrera reunió de la Comissió Paritària de l'Institut Nacional de Previsió, s'ha plantejat l'estudi de la qüestió d'aixecar fins a sis mil pessetes de guany els beneficiaris del Retir Obrer, que fins ara restaven limitats als qui guanyaven quatre mil pessetes.

¿Quants diaris catòlics s'han ocupat ni pensen ocupar-se del problema, tan viu, tan afectant a les classes humils i fins mitges de la societat? Amb quants especialistes d'aquestes qüestions compta la nostra premsa per a tractar-les vivament, autoritzadament, i impulsar-les en un o altre sentit?

Seria cosa realment curiosa el saber d'un cap de l'any fins a l'altre quins articles de caràcter social publiquen els nostres diaris catòlics. I entre ells, quants d'aquests articles escateixen punts de doctrina i quants qüestions vives i reals.

Mentre la nostra gent va discutint sobre la intangibilitat de la propietat, sobre si aquesta ha d'encarnar-se encara en els principis jurídics de Roma o ha d'adaptar-se als moderns corrents, més cristians en general que no pas aquells principis, els Estats van establint normes i institucions que seran o no conformes amb el nostre esperit segons la nostra intervenció. Mentre la discussió conti-

nua, els barbres moderns (que no són pas barbres més que en el sentit de renovació) truquen a les portes de Bizanci...

I així ens resulta que tota organització social es fa prescindint de nosaltres i de la nostra acció. I així llavors ens queixem de què els socialistes dominen els Comitès Paritaris, de què els socialistes tenen la representació obrera a l'Institut Nacional de Previsió, en els Consells del Treball, etc. De qui és la culpa?

Serà inútil la nostra queixa?

Dins de poques setmanes les assegurances socials seran una realitat a la veïna República. I dins de poques setmanes els catòlics tindran la satisfacció del deure complert i podran intervenir de manera forta en les organitzacions socials d'aquesta institució.

Diem i repetim constantment que aquí el catolicisme és més fort i més ample que a França. Doncs bé; tenim la seguretat que si aquestes assegurances socials haguessin estat establertes a Espanya, els catòlics hi hauriem entrat i els socialistes, no ens haurien ocupat els llocs? Es que en les assegurances socials que fins ara tenim, els catòlics hi tenim l'element representatiu ni obrer ni patronal?

Ja sabem que un altre cop aquesta lamentació nostra es perdrà en el buit. Però almenys tindrà la virtut d'haver tranquil·litzat la nostra consciència.

I no deixa d'ésser cosa paradoxal el que els catòlics que en la nostra terra s'ocupen de qüestions vives cada cop es sentin més democràtics i cada cop oblidin més els deures que als catòlics imposa precisament la preparació de l'adveniment d'aquesta democràcia en tot el món.

Quan les institucions democràtiques vinguin definitivament, els catòlics seguirem fent cultura literària; i els altres ens arrabassaran la poquíssima influència que avui encara tenim en el poble.

Setmana Social de Barcelona

La Comissió Executiva de la Setmana Social de Barcelona (VII general d'Espanya) ha quedat constituïda pels següents senyors: don Ramon Albó, don Joaquim M. de Nadal, don Desideri Canals, don Josep M. Gich i don Francesc d'A. Manich.

El Consiliari d'Acció Popular M. I. Dr. Alfons M. Ribó, Canonge de la Catedral de Barcelona actuarà de Conseller del dit Comitè.

Són moltes les adhesions i felicitacions rebudes, la qual cosa fa esperar que la desitjada Setmana Social constituirà un veritable esdeveniment en l'organització Social d'Espanya.

El Comitè Ejecutiu està enllestit un document adreçat als catòlics convidant-los a pendre part en la Setmana Social.

Sabem que s'estan també fent actives gestions per tal que, coincidint amb dita Setmana, un dels més eximis homes d'Estat d'Europa pronunciï una conferència.

Memòries d'un cabaler

XXIX

LA MARE

(Preludi)

He parlat de la mare i de coses de la mare en algunes de les meves memòries; sempre, però, incidentalment, com una figura més, imprescindible de l'escena que tenia entre mans; i mai no he tingut pit de pendre-la com argument principal i directe. I no en sabia donar la raó. Potser la memòria de la mare renovava una dolor passada; potser, engelosit amb la seva imatge mai esborrada, em plaia guardar-la per a mi tot sol; potser em feia païra encetar aquest argument com el tocar amb les mans una cosa sagrada no essent ungit.

Amb aquesta inquietud i vacil·lació m'estava un dia invocant el seny que m'illuminés, amb els colzes damunt la taula i la cara tapada amb les mans com volent escoltar una veu interna que em tragués d'angúnies. I heus aquí que tot d'una la foscor és ventada del meu davant i als meus sentits interns es presenta com un espectacle nou. És un amfiteatre il·luminat per una com claror de dia, amb ses graderies plenes de gom a gom, tothom de cara a un escenari al bell mig del qual hi havia un solí presidencial.

Pausada i majestàticament pujà a l'estrada i s'assuà al solí sa senyoria el *Seny*. Em recordo suara que jo l'havia invocat. Té aire d'una indisputada sobirania guanyada i sostinguda per ésser qui és, no pas per la força. L'abillament és senzill i auster com de patriarca bíblic. Va calçat de sandàlies i porta túnica blanca descenyida i damunt ella li cau la barba i la cabellera tan blanques com la roba. Les característiques de la seva fesomia són la gravetat i la serenitat. La concurrència va rebre'l silenciosa i dempeus. Un moment passat pugen l'estrada tres dames cridades, sembla, a informar. Una pausa abans de començar l'acte em dóna lleure de guaitar la multitud dels presents en la qual em sembla veure tota la dels passions, afeccions i aprensions humanes amb vestits i posats de la més abigarrada diversitat.

Comença la informació. Avança una de les tres dames. Va endolada, tota coberta amb un vel negre. No se li endevinen ni l'edat ni la fesomia. Dóna el seu nom més amb el posat que amb la paraula. Li diuen *Dolor*. Té aire de parlar; però, als primers mots inintel·ligibles es posa a sanglotar. Debades se li dóna espera; no pot exposar argument ni pronunciar paraula tan sols. I sa senyoria el *Seny*, interpreta així aquella actitud.

— Certament que el dolor priva de la paraula; però la que havia d'informar, tot callant i sanglotant, ha expressat ben clarament la seva opinió negativa. No és així?

A eixa tan aguda observació assentí ben visiblement la dama endolada.

Heus aquí que tot seguit va a parlar la segona, una joveneta amb hàbits d'una color obscura com de closca de nou, mostrant sense cobrir només que dues mans i un rostre pallidíssims sens cap llum de carmí. Va donar per nom el de *Temor* i tota tremolosa diu:

— Vostra senyoria em permetrà que digui: qui

podrà parlar de la mare amb serenitat i dir alguna cosa que sigui quelcom més que una ombra del que sent i no sembli com una profanació de tan suavisim argument? Val més guardar, jo diria, la seva santa memòria secretament tancada al fons del cor, que no pas exposar-la a ésser maculada per paraules barroeres.

Bé semblava justa aquesta expressió i el *Seny*, a la que havia parlat mirava amb ulls de sorpresa, manifestant en la seva fesomia com un pensar vacil·lant.

Fou llavors quan cridà l'atenció del president un murmuri d'una part dels que assistien a l'acte i una veu estrident que demanava per parlar. Tot seguit es pogué veure que a sa senyoria el *Seny* no li era desconeguda aquella veu, perquè amb tota fortalesa va cloure l'incident amb aqueixes paraules:

— Qui crida; la *Gelosia*? En qüestions entre mare i fills la *Gelosia* no té veu ni vot. Ja li serà demanada informació en altra mena de judicis. En aquest que calli.

L'incident clos, s'acostà al solí la dama que havia per nom *Amor*, tota ella vestida d'un blau immaculat com una pura claror blava i mans rosades i faç rosada i somrient, i, fet acatament a sa senyoria el *Seny*, començà a parlar:

— Jo só la germana gran de les tres que veu vostra senyoria i, tan diferents com semblen, vivim agermanades, Déu sap de quin temps ençà. La meua germana *Dolor*, ni ha pogut parlar. Es cosa que li passa sovint. És bona per companyia, però no tan bona consellera. *Dolor! Dolor!* no pots anar sola. Si no em dones la mà no saps trobar els camins. Si me la dones, jo mateixa guanyo serenor. Vina! *Temor*, la petitona de casa, de tota cosa tremola i quatre gotes se li fan un aiguat; i una ratlla, com una paret; i una ombra, com un Goliat. Vina, pobreta, a aquest altre costat; sens mi poc lluny aniries i així agafadeta lastraràs la meua fervor.

A sa senyoria el *Seny* li féu gràcia l'ardit i es posà tot plaent en veure de tal manera avingudes i agermanades *Amor* amb *Dolor* i *Temor*, i quedà tot ple d'interès per a sentir com acabaria aquell interessant enraonament d'*Amor*, que reprengué així la paraula:

— Ara, asserenada per *Dolor* i atemperada per *Temor*, permeteu-me que exposi a vostra senyoria que és llei de bona amor el no callar i que cal no deixar confinada la memòria de la mare a la presó del cor tancada amb les reixes de la fantasia, encara que les paraules no han d'ésser sens un granet de dolor i altre de temor, lliures, això sí, de l'opressió del sanglot i del terror i de la contaminació de la gelosia i resplendents, és clar, de l'amor filial reflex directe de l'amor maternal que és un sol d'entre els amors.

A les paraules d'*Amor* assentiren *Dolor* i *Temor* i escoltades i pesades dictà sa senyoria el *Seny* aquesta concisa sentència:

— El fill parli o escrigui de la seva mare amb les normes suara exposades per *Amor*, çó és, les paraules que dicti l'amor asserenades pel dolor i atemperades pel temor.

Aquí la visió es fongué i jo, alligonat per ella, després que torní en mos reals sentits, prenguí la ploma amb el determini ferm d'obeir la sentència de sa senyoria el *Seny*.

Es còpia, JORDI ARNAU

Els catòlics i el cinema

III

Un perill molt greu em sembla que ronda al voltant de la nova orientació *collaboracionista* de les esferes catòliques en relació amb el cinema industrial. És a dir, molts són els trenca-colls que hi veig en aquest acostament d'organitzadors, homes d'acció, i dels públics catòlics, amb els marxants de pel·lícules, portats aquells pel zel d'aprofitar tot el que es pugui i fornir amb films passadors les obres socials (escoles, centres, patronats, col·legis). Però entre tots els perills que afronten els que s'hi han llençat, moguts per un zel molt lloable, n'hi ha un que temo que els arrossegui, gairebé involuntàriament. Em refereixo al gènere violent, truculent, i sensacional que tantíssim predomina en el cinematògraf, que arriba a ésser gairebé connatural amb el caràcter de l'espectacle, quan aquest espectacle fuig de la seva missió primordial de servidor de la veritat (veure el nostre article anterior) i descarrila, com descarrila des d'un principi, pels falsos camins de la ficció i la farça. Aquest gènere truculent amenaça amb envair els locals i els mitjans selectes, dels quals no sols la immoralitat és i ha d'ésser exilada, sinó també la brutalitat.

Cara a cara censors i directors d'obres catòliques amb la turbamulta estrident del mercat de pel·lícules, el que frapa més a la sensibilitat cristiana són, com ja es comprèn, els excitants sensuals. Per això, es veu clar que l'esforç i l'atenció preferent dels censors es produeix en expurgar d'aquests excitants les pel·lícules que es tracta d'oferir als públics que patrocinen. El mal consisteix en la facilitat que hi ha a creure que un cop finida la tasca heroica i difícil d'eliminar els tòpics més xocants i feridors, dintre l'esfera lúbrica, després d'arrencades les escenes de nuditats, duettos passionals, intimitats excessives i detalls provocatius, ja està acabat l'exorcisme. Se n'ha tret, si voleu, un diable, però en queda un altre. S'ha expulsat Astarté, però roman Baal; treta enfora la deessa de les voluptats, hi triomfa encara el deu sanguinari i cruel.

Em fa molta temença que el criteri dominant en certs nuclis *collaboracionistes* consisteix a exigir el degut rigor en aquella esfera en la qual el concepte d'immoralitat és més típic i significatiu, i compensar el sacrifici de les empreses propietàries de les pel·lícules, a base de transigir, perdonar, tolerar, en l'esfera, conceptuada tal volta menys perillosa, de les truculències i carnisseries. Tinc por que s'aficionin a deixar passar les suggestions violentes com a contrapartida del correctiu, de la intransigència amb què es vol barrar el pas a les suggestions concupiscents. És a dir, que es fa els ulls grossos amb les escenes d'indole criminal, perquè no resulti tan excessiva la pretensió de filar prim en les escenes d'indole inhonesta.

Diversos indicis m'han desvetllat aquesta temença. Els cartells i fotos d'una pel·lícula americana d'aventures i cow-boys, vistes un dia al local d'un Centre on donava hom una conferència cultural. Una ses-

sió amb pel·lícula de pirates, projectada a un pensionat davant d'uns nois precisament la família dels quals els acostuma a *no anar al cine*. El testimoni de la família catòlica a què ens referiem en el primer d'aquests articles, esgarriada de l'entusiasme amb què el jovent d'un altre Centre acollia les escenes de lluita brutal de dos homes en un cabaret. Altre testimoni d'una persona astorada en convèncer-se de l'excitació dels nois assistents a una sessió en un patronat, després de veure un film de baralles... Però, dades més alarmants, tant més en quant són documentades, són les orientacions per als censors i directors d'obres catòliques, donades per organismes de supervisió, en alguns països, que no són Espanya, orientacions que es veu clar convergeixen a extirpar, tal com dèiem, solament les notes *shoking*, acceptant sense rondinar les notes brutals i violentes.

No és gens rar trobar ressenyes de pel·lícules destinades a guia del públic i homes d'acció catòlics, per l'estil de les següents:

"El rei de la pradera. — Comèdia d'aventures, d'origen americà.

Argument. — Es tracta de tres hereus: una noia, Edna, Andy "el Rei de la Pradera", i Murdock, que lluiten per la possessió d'una mina que haurà de pertànyer a aquell dels tres que l'ocupi primer. Murdock, amb l'ajuda de bandits a sou, empra sense escrúpols tots els mitjans per a desposseir els seus concurrents. Andy triomfarà de Murdock, i salvarà Edna, es casaran i seran els amos de la mina.

Interès. — Res d'especial. Els efectes ordinaris: *lluïtes cos a cos, ganivetades, trets de revòlver, persecucions...* (subratllat meu).

Moralitat. — El tema no ofereix res de reprehenible. Cap escena veritablement xocant. Llibertat d'acció i rapidesa de sentiments a l'estil americà. *Apte per a les famílies*, i, fàcilment, *per a sales*, és a dir, *centres socials...*

Un altre document, entre moltes dotzenes:

"El darrer ROUND. — Comèdia joiosa, d'origen americà, posada en escena per Buster Keaton.

Argument. — A fi de casar-se amb una noia el pare de la qual no vol per gendre sinó un atleta, el delicat Battling Butler es fa passar pel seu homònim el boxador. Es realitza el matrimoni. Però vet aquí que hom anuncia un *match* sensacional entre Battling Butler i el Tombador de l'Alabama. El nostre casat de nou ve obligat a sostenir el seu paper i a sofrir les proves de l'entrenament. Per fi el veritable campeó, que acaba de triomfar, vol divertir-se clavant una pallissa al que ha usurpat el seu nom. El pobre xicot, inquiet primerament, es redreça, reacciona i tira a terra el seu terrible adversari.

Valor moral [de tota aquesta facècia, amb totes les brutalitats de l'espectacle de la boxa]. — Amb la versió A, *visible per sales i pensionats*. Amb la versió B, *visible per famílies.*

Tal volta no es reflexiona que d'aquest criteri derivarà en la pràctica tota una educació en el jovent, educació que no sé pas si serà gaire convenient ni lloable. Ve a les meves mans una altra queixa dels

subscriptors d'un setmanari, i vaig a copiar un fragment d'aquesta opinió que em sembla tan digna, almenys, d'atenció com la dels qui demanen i obtenen, per bé que amb estisorades, el menjar de les pel·lícules de la plaça:

"El que succeirà, fent-ho així, apart dels danys actuals, serà que s'anirà estragant el paladar del jovent catòlic, amb la mena de pel·lícules que se li va donant, i el dia que s'arribi a poder-n'hi donar de bones, boniques i educadores de debò, ja les trobaran *ensopides* per manca de la *salseta* que ara se'ls ofereix, i fugiran cap allà on en donin d'altres."

Sembla, doncs, que es tendeix a oblidar que un dels principals càrrecs que s'han fet contra el cinema pràctic, és el d'ésser una exhibició constant i sistemàtica de crims de tota mena, en el qual són el plat de cada dia les escenes de robatoris, assassinats, tortures, quadros d'angoixa i turment, episodis bàrbars, aventures fantàstiques i horripilants, catàstrofes, drames de sang on els bandits actuen i desenrotllen davant els ulls del públic els més perversos refinaments de la maldat humana, els que eren coneguts en els anys del crim i els que s'han inventat els pertorbats cervells dels creadors de films. Si per a deslliurar del parany de les temptacions voluptuoses, les nuditats i els flirts, aboquem damunt els públics confiat a la nostra vigilància tota aquesta altra truculència, no pas menys pertorbadora, no pas menys insana, no pas menys pecaminosa, haurem fugit del foc per caure a les brases.

Bé caldria que els censors, els rebuscadors catòlics de pel·lícules, els directors de centres, i en general tots aquells que posen les seves il·lusions en aprofitar per al públic de sales particulars les pel·lícules del gran comerç, bé caldria que recordessin les acusacions llençades contra l'espectacle cinematogràfic per sociòlegs, moralistes i penalistes, que són catòlics també. Bé caldria que hom refresqui els massa oblidats dictàmens i memòries que denuncien els greus perills socials del cinema pel que es refereix especialment a la criminalitat infantil.

Davant la perspectiva que se'ns acostava de l'allau de la producció cinematogràfica atancant-se no sols al gran públic, que ja era seu, sinó al públic de nostres cledes, no ens podem estar d'esmentar, com podríem fer-ho amb molts altres, un fragment del *Rapport* presentat per l'advocat catòlic italià Piero Pesce Maineri al II Congrés Internacional per a la protecció de la infantesa, celebrat a Brusselles el juliol de 1921 (1). Bé serà que ho reflexionin els qui, amb intenció bona però amb direcció errada, van familiaritzar els nostres públics amb els ressorts habituals de la pantalla americana: "*lluïta cos a cos, ganivetes, cops de revòlver...*": "La participació del cinema en la criminalitat dels menors apareix d'aquesta manera molt gran. Nombrosos cassos de crims comesos per imitació dels que s'han vist representats en el cinema han estat constatats d'una manera irrefutable. Les observacions fetes porten a la conclusió que aquests espectacles contribueixen a l'augmentació de la criminalitat, especialment de la juvenil."

"La ciència ens ensenya — diu encara, entre moltes altres veritats, l'illustre jurista genovès — amb les seves experiències, que el cinema té un lloc, i no pas dels petits, en les causes ocasionals de les malalties mentals i nervioses" (2).

Que tothom reflexioni la gravetat. Com més reconeixem la força suggestiva del cinema, tant com

més ponderem la seva acció dominadora sobre cervells i voluntats, més obligats estem al rigorisme en el control. Voler domptar una bèstia poderosa, amb braç feble, és exposar-nos a ésser arrossegats. Si no tenim el puny més fort que el cavall, el cavall indomptat se'ns emportarà i ens durà allà on no voldríem.

R. RUCABADO

(1) *Les dangers sociaux du cinematographe*, S. Lattes & Co. Turin-Geneve, 1922.

(2) *Op. cit.*, p. 12.

Del món catòlic

L'associació de joves cristians (Ymca), de Río de Janeiro, es proposen collectar 80 contos de reis per a ampliar els seus serveis i propaganda. Busquen senyores de qualsevol nacionalitat, sense distinció de creences religioses.

Així dissimulen que són netament protestants.

* * *

L'Església dels Estats Units, l'any 1822, solament comptava 9 diòcesis, amb una dotzena de sacerdots cada una, i per tot uns 500.000 catòlics.

El 1922 tenia al seu favor 109 bisbats, 22.000 sacerdots i més de 18 milions de catòlics, amb unes 15 Universitats catòliques i un nombre considerable de col·legis de vida exuberant i esplèndida.

La llum del zel apostòlic no s'apaga; cada dia és més esplendent i brilla amb intensitat mai no igualada.

ESDEVENIMENT EDITORIAL

Acaba de sortir:

EL NOU TESTAMENT

en dos elegantíssims volums. Text de la Vulgata Clementina. Versió i notes per la Comissió tècnica de l'"Obra del Sant Evangelí", de FOMENT DE PIETAT.

El primer volum, que conté Els quatre Evangelis i Fets dels Apòstols, consta de més de mil planes; el segon, que conté Les Cartes de Sant Pau, Les Cartes Catòliques i l'Apocalipsi, en té més de vuit centes. Impressió nitidíssima, format elegant, paper indià, notes abundants i selectes, mapes a cinc tints.

Llibre indispensable a tots els fidels.

Es venen els dos volums per separat, i també el llatí sol o el català sol en un volum sumament manual. Així, tothom pot tenir, TOT EL NOU TESTAMENT, si vol, en un sol volum. El preu de cada volum per separat és de 8'50 ptes. El d'un sol volum, contenint tot el Nou Testament, és de 11 pessetes el llatí i 9 el català. Tots aquests volums es venen enquadrats en finíssim pegamoid imitació xagrí. Enquadracions més luxoses a distints preus.

L'alegria del viure honest

IV

L'obediència

Si som humils serem també obedients, perquè l'obediència és filla de la humilitat. Els que no són humils no poden obeir, perquè es creuen superiors als que estan investits d'autoritat. S'equivoquen els que creuen que l'obediència és una humiliació. Perquè un home exerceix autoritat no vol dir que sigui intel·lectualment i espiritualment superior als que obeeixen. No podem prescindir de l'autoritat i, per tant, cal que algú l'exerceixi. Diu Santa Teresa, que el camí que porta més ràpidament a la perfecció és l'obediència.

Si Déu ha creat l'home, és natural que aquest l'obeeixi. L'obediència és una virtut difícil de practicar, perquè no sempre els que exerceixen damunt de nosaltres una autoritat ens manen coses que ens plauen. Si som humils serem obedients i farem allò que ens plau i allò que ens desplaça. Si els que manen fessin totes les coses tal com nosaltres les faríem, l'obediència no seria una virtut agradable a Déu. No hem d'oblidar mai que la responsabilitat és dels que manen i no dels que obeeixen. Si les ordes religioses es neguessin a practicar la virtut heroica de l'obediència, s'esfondrarien els convents i els monestirs. L'obediència perfecciona els homes que viuen en comunitat. Els convents no són com creuen els mundans un lloc de repòs, sinó un lloc de lluita. Si el religiós no lluités constantment, seria vençut. La vida religiosa no consisteix a portar al damunt una túnica austera i a fer oració darrera els murs d'un convent. Cal que els religiosos es sotmetin a la pràctica d'unes virtuts l'excelsitud de les quals mai no coneixeran els mundans, i que vagin lentament desentornant-se de les coses del món per tal de trobar Déu, que és la finalitat de la vida religiosa.

Si meditem els favors que ens ha fet el bon Déu, és impossible que deixem d'obeir-lo. La terra és plena de meravelles. Per a qui han estat fetes aquestes meravelles? Per a l'home. Déu ha poetitzat la vida. Si la terra no fos un cos esfèric, el sol la il·luminaria constantment. Com podríem parlar d'ahir, d'avui i de demà si cada dia no presenciéssim el trànsit de la llum a les tenebres i de les tenebres a la llum? Veiem estimbar-se el sol darrera les muntanyes i diem ha mort el dia. Què ha mort en realitat? No res. Tenim la il·lusió que el sol es colga i esperem que torni de bell nou a brillar a l'horitzó, amarant de llum tota la terra. Al món tot és somni i poesia. Per això un poeta ha dit que quant més poètica una cosa, més veritat és. No és una cosa misteriosa i encisadora la contemplació del cel atapeït d'estels? No són belles les muntanyes coronades de llum i no té una grandesa sorprendedora el mar inquiet que canta i brilla sota la immensitat del cel? Si Déu ens ha donat tantes meravelles, no és lògic i raonable que l'obeïm? Encara, però, que la terra no hagués eixit tan

bella de les seves mans, hauríem d'obeir-lo igualment perquè ha estat el nostre Creador.

Fullegeu l'antic i el Nou Testament, i veureu com Déu vol que l'home sigui obedient. Déu digué a Abraham: "Pren, si et plau, el teu fill, el teu únic, el que ames, Isaac, i vés-te'n a la terra de Morià, i allí ofereix-lo en holocaust damunt una de les muntanyes que jo et diré." Abraham, no va preguntar a Déu per què li manava una cosa tan dura. Diu el Gènesi, que alçant-se de jorn, guarní el seu ase, prengué amb ell dos mossos seus i Isaac, son fill, estellà la llenya de l'holocaust, s'alçà i partí envers el lloc que Déu li havia dit. Quan Abraham es disposava a sacrificar el seu fill, cridà l'àngel de Jahvè des del cel i digué: "No estenguís la teva mà contra el minyó, no li facis res; puix que ara he conegut que ets temerós de Déu, i no has planyut el teu fill, el teu únic, per mi."

Veieu com plau a Déu l'obediència. No ens demana a nosaltres que sacrifiquem els nostres fills, sinó que sacrifiquem les passions i tot allò que ens pugui allunyar d'Ell. Si Abraham, per obediència, es disposava a sacrificar el seu únic fill que estimava amb tanta de tendresa, no podem nosaltres llençar al foc purificador l'orgull i la superbia que ens esquincen el mantell de la humilitat, sota el qual hauríem de viure constantment embolcallats?

En tota la vida de Jesucrist veiem resplendir l'obediència. No féu altra cosa que sotmetre's a la voluntat del seu Pare. En l'ordre jeràrquic primer era Jesús, després la seva Mare dolcíssima i en darrer terme Sant Josep. No obstant, aquest, és el cap de la Sagrada Família. El bon Jesús i la Verge Maria estaven supeditats a la seva autoritat. L'àngel del Senyor s'apareix en somni a Josep i li diu: "Surge, et accipe puerum, et matrem eius, et fuge in Aegyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi." Alçat, pren el Nen i la seva Mare i fuig cap a Egipte, i estigues-hi fins que t'avisaré. L'àngel no dona l'avis a Jesús ni a la Verge Maria, perquè considera que Josep és el cap de la família. Constantment en l'Evangeli, Jesús ens diu que es sotmet a l'obediència. Després d'exposar Jesús la doctrina teològica de la fe diu aquestes paraules: "Quia descendi de caelo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit me." Perquè sóc davallat del cel, no a fer la meua voluntat, sinó la voluntat d'Aquell qui m'ha enviat (1). No ens avergonyim d'ésser desobedients veient que Jesús, fill de Déu, diu als seus deixebles: "El meu aliment és fer la voluntat d'Aquell qui m'ha enviat i acomplir la seva obra" (2).

Si Jesucrist no hagués estat obedient, hauria arribat fins al cim del Calvari? Hauria pogut fàcilment vèncer els seus enemics, i, no obstant, es va deixar assotar i coronar d'espines. Mentre feia oració a Getsemaní digué aquestes colpidores paraules: "Pare meu, si és possible allunyeu de mi aquest calze." Però de seguida exclama sotmetent-se a la voluntat del seu Pare: "Faci's la vostra vo-

luntat i no la meva." Com planaria la pau damunt la terra si seguíssim les petjades de Jesús! Quina lliçó d'obediència dóna als homes! L'orgull ens aparta del camí de l'obediència. No volem obeir perquè tenim un concepte exagerat dels nostres mèrits. Quin desengany tindriem si ens vegéssim l'ànima! Quantes sutzures portem a dintre sense donar-nos-en compte!

El pecat original és fruit de la desobediència. Ens diu l'Apòstol que la desobediència d'Adam ens havia convertit en enemics de Déu i que la hu- ens convertí en pecadors, l'obediència de Jesu-

Si la desobediència dels nostres primers pares ens convertí en pecadors, l'obediència de Jesu- crist ens ha obert les portes del cel.

Aquells que no han llegit mai les Sagrades Es- criptures, atribueixen a altres causes la caiguda d'Adam. Diu el Gènesi: "I prengué Jahvè Déu l'home i el posà al paradís d'Edem per tal que el conreés i el guardés. I manà Jahvè Déu a l'home, dient: De tot arbre que hi ha al paradís podràs menjar, però de l'arbre de la ciència del bé i del mal, no en menjaràs, car el dia que en menjaràs, ben cert moriràs." Déu va dir a Adam no menja- ràs els fruits d'aquell arbre, com hauria pogut dir no beuràs aigua d'aquella font. Sant Joan Cri- sostom diu que el Creador de l'home volia obli- gar-lo a reconèixer que tenia un Senyor.

La desobediència és, doncs, la primera caigu- da de l'home. Adam és bandejat del paradís per no haver volgut sotmetre's a la voluntat de Déu. Si no volem obeir serem bandejats del cel. Els re- bels no són agradables als ulls de Jesucrist, per- què si Ell per obediència va morir damunt la creu del sacrifici i del dolor, els homes moridors han de sotmetre's també a la voluntat del seu Pare.

Les sofrances de Jesús, són una expiació de la desobediència d'Adam. Si nosaltres, doncs, vo- lem viure units en Crist, hem d'ésser obedients, perquè devem la nostra salvació a la seva obe- diència.

Els catòlics obeïm l'Església perquè ha estat fundada per Jesucrist i és la depositària de les ve- ritats eternes. Els protestants no poden ésser agra- dables als ulls de Déu, perquè no són obedients. No reconeixen l'autoritat de l'Església. El lliure examen és contrari a l'obediència. Quan un pro- testant es proposa seguir el camí de la perfecció cristiana, esdevé obedient i reconeix l'autoritat de l'Església. En canvi quan un catòlic abandona el camí de la veritat i penetra dins la cleda protes- tant, esdevé desobedient. La desobediència l'ha se- parat de la comunitat dels creients. Les aigües cla- res del protestantisme van cap al catolicisme i les aigües tèrboles i enllotades del catolicisme cap al protestantisme. Els protestants ens prenen única- ment les ànimes desobedients i pecadores. Mai un home just, que es sotmet a la voluntat de Déu, abandonarà el catolicisme.

Quan un home és obedient té fe i esdevé creient. Creieu que els Apòstols, abans de rebre l'Esperit Sant, comprenien el que els deia el Diví Mestre? Segurament els deixebles no el varen entendre quan Jesús pronuncià aquestes paraules: "Nisi mandu- caveritis carnem Filii hominis, et biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis." Si no mengem la carn del Fill de l'home i no beveu la

seva sang no tindreu vida en vosaltres. Per què creien? Perquè sabien que Jesús no podia enga- nyar-los. Eren dòcils i obedients a la voluntat de Déu.

Si nosaltres fóssim obedients, la nostra fe seria viva. No m'interessa que la raó freda i escrutadora no pugui explicar-se certs misteris de la fe. Si Déu els ha revelat, no necessito ni demano cap expli- cació. Crec perquè Déu no pot enganyar-me i per- què l'Església no pot ensenyar l'error. Si no fossin certes les veritats que ensenya, no tindria l'assis- tència divina.

L'obediència ens uneix tan íntimament amb Déu, que ningú no pot separar-nos d'Ell.

Si diem: Senyor, faci's la vostra voluntat, no ens serà feixuga la creu de la seva dolor que tots els mortals portem al damunt.

J. CIVERA I SORMANI

Espurnes

Fa un segle que a la Xina hi havia solament uns quants missioners, que eren perseguits com feres, i quasi no es trobava un sol cristià enlloc.

Avui dia, aquell immens imperi té 52 vicariats apos- tòlics, cada un amb el seu bisbe, amb 1.350 sacerdots europeus, 900 indígenes i uns tres milions de fidels.

* * *

A Austràlia fa cent anys que no hi havia un sol bisbe; un sol sacerdot estava amagat a Austràlia per conservar la fe dels irlandesos expatriats.

Avui dia, aquest món escampat per la immensitat del Pacífic, compta amb 28 vicariats o prefectures apostòliques, tenen un personal de 600 sacerdots mis- sioners amb un total de 300.000 catòlics.

* * *

A l'Índia anglesa en el 1822 eren tan sols 4 les diòcesis. avui se'n compten 36, amb 2.300 sacerdots i 2 milions 300 mil catòlics.

Es convenient que els catòlics ens donem compte de la importància que té l'ajut a les missions catò- liques.

* * *

Durant l'any 1928, 358 trens portaren a Lourdes 196.000 peregrins. En altars es celebraren 70.000 misses; 783 metges han estudiat en l'Ofici de les Constatacions els casos de curació i de millora. Des- prés d'un examen escrupolós resultaren constatades oficialment per a 1926 i 1927, dotze curacions mira- culoses.

* * *

Es esperançador el moviment catòlic que es ve no- tant a Anglaterra. La nova catedral de Liverpool serà dedicada a Crist Rei, i en la seva part superior es posarà una gran estàtua del Redemptor visible des de l'Atlàntic, i ja es porten recollits més de mig milió de dòlars per a dita construcció.

*L'actualitat política**Dretes i esquerres*

Uns admirables articles del Dr. Carles Cardó han vingut a donar una actualitat oportuníssima, en aquesta hora d'intensa activitat ciutadana i de laboriosa gestació de l'esdevenidor polític, al problema apassionant—per nosaltres, catòlics, indefugiblement apassionant—de la nostra posició com a tals catòlics, enfront dels diversos partits o divisions polítiques i més caracteritzadament enfront d'allò que hom persisteix encara a anomenar Dreta i Esquerra.

Cal preguntar-nos, abans que tot, com fa l'il·lustre articulista esmentat si, a desgrat de l'evident incertesa dels termes i de les confusions que sovint provoquen—confusions interessades o no, però de dolentíssimes conseqüències, a voltes, per l'ideari catòlic—hem de continuar emprant els mots *dreta* i *esquerra* per assenyalar una determinada tendència d'idearis, segons el sentit vuitcentista d'aquelles paraules, o per contra, hem de rebutjar-les com a mancades d'oportunitat i d'eficàcia en els temps moderns.

Decididament ens inclinem a aquesta segona part de l'alternativa, puix la classificació simplista de *dreta* i *esquerra*, on s'inclouen coses tan heterogènies, on es barregen sense cap mirament les doctrines religioses, socials i polítiques, ha d'ésser forçosament estèril i, si més no, mancada d'utilitat. Un hom mateix pot sentir-se políticament i socialment esquerrà i religiosament dretista i viceversa, i així l'essència mateixa d'aquella pseudo-classificació, dins la qual hom volia encabir tota mena d'idearis, resta completament desvirtuada.

Però, ja que l'ús conserva encara aquestes paraules i la distinció que comporten, bo serà que hom penetri el seu contingut i procuri destriar-lo a fi que ningú no sigui induït a error respecte d'ell i a fi que hom pugui definir clarament la seva posició enfront dels estols que lluiten a l'una i a l'altra banda.

Cal primerament fer una distinció cabdal, en tractar de dretes i esquerres. I és aquesta: que en l'activitat doctrinal i pràctica de l'home en la lluita per a assolir els fins sublims als quals ha estat cridat, cal delimitar curosament dos camps perfectament caracteritzats que defineixen la seva actuació en ordre al fi transcendent i suprem, en dos ordres distints: el directe o immediat que és el religiós i es refereix a Déu i el mediat o indirecte que es refereix al pròxim. I encara dintre aquest darrer cal subdistingir el social i el polític. El primer relatiu a l'estructuració jurídica de la societat que amb l'imperi del dret manté la cohesió necessària a la convivència social, vetllant per les necessitats comunes i els deures indefugibles que dita convivència comporta i el segon aquesta mateixa vida social amb la seva infinita matissació, amb la seva plèthora d'energies i d'entusiasmes, d'accions i reaccions, d'estímuls i defallences.

En el camp religiós, què és dreta i què és esquerra? Essent l'activitat religiosa la més noble i elevada de l'home, aquella que es refereix a les aspiracions supremes de la nostra naturalesa, i al nostre destí immortal, a la nostra set *insadollable* de Bondat, Veritat i Bellesa, en un mot a les nostres relacions amb l'infinit, i, essent aquesta aspiració a l'infinit i aquest

destí immortal de l'home una cosa en certa manera comuna a totes les doctrines i a totes les tendències, car desatendre-ho seria monstruosament inhumà i aberratiu, la diferència cabdal entre les doctrines en pugna, que serveixi per a establir una classificació de dreta i esquerra, cal cercar-la en la distinta concepció que tenen de l'home i de l'Infinit i de les seves relacions mútues. I aquí podem plantejar ja clarament la divergència mitjançant de dos noms que encarnen les dues tendències oposades: Cristianisme i Panteisme.

Aquest concep el món com una absorbent i única totalitat, on qualsevol existència desapareix en el Gran Tot cec i amoral i on la llibertat es fon en el Fat que mena l'eterna evolució inútil del Cosmos. El gran Tot que és fi de tota cosa, no té altre fi que ell mateix. I tots els éssers resten anorreats per aquesta Deïtat terrible; l'home no té destí propi, ni gairebé existència; és un petit instrument de la Humanitat—que comprèn tots els pobles i totes les generacions i que és immortal a través de l'evolució eterna del Cosmos.

Contràriament el Cristianisme, victoriós damunt les tenebres panteistes, inunda el món de llum irradiant amb la visió sublim d'un Déu personal, omnipotent i etern, infinitament intelligent i infinitament bo, el qual és realment distint del món i de les coses, que Ell ha creat del no-res. La criatura humana intelligent tendeix naturalment a aquest Pèlag de Llum i de Bondat, però sense confondre-s'hi; d'aquí neix el sentiment més sublim que pot fer vibrar l'ànima de l'hom, la Caritat.

En el terreny polític què és dreta i què és esquerra? Podrem definir-ho amb breus paraules: en el fons de tots els problemes polítics hi ha un problema bàsic: l'antinòmia entre la llibertat i l'autoritat o, si voleu, entre l'individu i la collectivitat. És esquerra la tendència a enrobustir la llibertat i els drets de l'individu, és dreta la tendència a enrobustir l'autoritat o els drets del poder social. La primera cerca una expansió llibèrrima de les activitats individuals, l'altra una concentració absoluta.

La posició del Cristianisme enfront d'aquestes tendències és, com diu el Dr. Cardó, d'indiferència, però no d'indiferència absoluta. El Cristianisme té un límit infranquejable pels enemics de la llibertat, és la consciència de la dignitat de l'home el qual té un destí immortal i ha estat redimit pel mateix Déu. Per això, un document preciós de la nostra època, el Codi social de Malines, redactat per eminents sociòlegs cristians diu en el seu art. 1: És l'home—cada home—creat a imatge i semblança de Déu el qui és immortal, i no la societat. És l'home—cada home—el qui ha estat amat per Déu i rescatat per Jesucrist. Reconèixer que l'home té una personalitat, un fi individual, no és incórrer en l'error de l'individualisme."

Finalment: què és dreta i què és esquerra social? Plantejada ja anteriorment la qüestió de la llibertat i l'autoritat, la qüestió social es redueix a un problema d'amor que vol dir d'igualtat.

Les doctrines capitalistes neixen de l'error fona-

mental d'estimar més les coses que el pròxim. Es deïfica el luxe i el plaer i s'oblida el germà humil. Tota la injustícia social neix de l'egoisme, el qual consisteix a estimar-nos més nosaltres mateixos que el nostre pròxim.

Però en això el Cristianisme té una doctrina terminant i clara. Diu: "estima el pròxim com tu mateix, per amor de Déu".

Veus ací la llei més inefable i sublim de Germanor i d'Igualtat que es pugui concebre.

JOAN BLANCH I BOÉS

Del món del treball

La "marxa de la fam"

Sota aquest tràgic títol, la premsa germànica fa pocs dies anuncià la marxa, pel primer del corrent, camí d'Hamburg, d'innombrables colles d'obriers sense feina, "afamats", procedents dels centres industrials immediats, i àdhuc llunyans, que tenen importants fàbriques paralitzades.

El govern va oposar-se a aquesta invasió mobilitzant tota la policia, la qual tingué de lliurar sagnants combats contra els pobres obrers.

Aquest fet dolorosíssim marca una nova etapa, sumament important i lamentable, en el procés ascendent d'aquest conflicte, que fa temps no perdem mai de vista perquè l'estimem el més digne d'atenció de quants avui dia commocionen el món del treball. No hi ha nació que no el pateixi, cada dia amb més intensitat.

Una moda dolenta

Es opinió vulgar que les modes beneficien les indústries i el comerç. Cal distingir.

Les modes que d'uns anys ençà imperen en la manera de vestir les dones perjudiquen sensiblement les fàbriques de teixits.

Alguns homes de negoci atribueixen a la poca roba que porten les dones i a l'ús de les faldilles curtes l'escassetat del consum. Ja fa alguns anys que el nostre inoblidable i malaguanyat company, senyor Negre, expressava igual opinió, raonant bé en un curiós article. De com anaven abans vestides les dones a com en van avui dia, la diferència és enorme.

Vet aquí una moda que, demés d'immoral, resulta verament ruïnosa.

Contra l'impost d'utilitats

No bé la censura oficial ha afluixat un xic les cordes, han començat a ploure les sollicituds al Govern demanant la supressió d'aquest "impost sobre la pobresa" que és, a fi de comptes, l'impost sobre utilitats.

Si moralment i en general es considera com a pobre tot aquell que viu del treball de les seves mans, vegi's amb quanta de raó pot qualificar-se aquest impost d'"impost sobre la pobresa". Urgeix, per tant, sobretot donada la creixent carestia de la vida, que desaparegui aquest impost quant abans millor.

Exposició femenina

S'ha publicat el projecte de l'Exposició del Treball de la Dona Espanyola que, organitzada per "Acció Femenina", de Barcelona, ha d'instalar-se al Palau d'Alfons XIII de l'Exposició.

Compendrà quatre grans grups: Primer: La dona

i l'art popular a Espanya. Segon: El treball de la dona. Tercer: La dona en l'ensenyança i en la beneficència. Quart: La dona en la vida domèstica.

El primer grup contindrà una compilació ordenada per regions, o comarques de característiques típiques, de les labors femenines aplicades a la decoració de la llar o a la indumentària; i una exhibició de vestits, mobles, tapissos, ceràmica, etc., de caràcter regional.

El segon grup, relatiu al treball de la dona, comprendrà les següents interessants seccions: exposició de labors femenines, industrials i artistico-industrials; labors produïdes per comunitats religioses espanyoles o instal·lades a Espanya; manifestació de les professions femenines; la dona en les universitats, instituts i facultats diverses; la dona en les ciències; dependències femenines, comercial, industrial i en els serveis públics; servei domèstic; treball de la dona a domicili; organització professional; publicacions femenines, i la dona i les belles arts.

Tercer grup: treballs realitzats en les diverses escoles instal·lades a Espanya regentades per personal femení; instituts de cultura per a la dona; instituts agrícoles d'ensenyança per a la dona; escoles dominicals; escoles maternals per a la preparació d'ajudants i mainaderes; escoles gratuïtes per a infants; escoles d'infermeres; escoles montessorianes; "gotes de llet"; robers i asils.

Quart grup: alimentació; treballs manuals de casa: sargits, reparacions; aprofitament de robes usades; servei de treure taques; activitats domèstiques femenines. En el mateix grup s'exhibiran, a més, utensilis d'aplicació domèstica, com màquines i aparells per a planxar, netejar, cosir, coure, etc., i donar lliçons, com una explicació demostrativa de llur funcionament, com també conferències relatives a economia domèstica.

Notícies diverses

A Roubaix vuit mil obrers tèxtils s'han declarat en vaga exigint un augment de salari del 5 per 100.

—El Banc Obrer i Agrícola, establert a París, ha tingut malauradament de tancar les portes.

—La vaga de les cosidores de Nova York, pertanyent a la Unió Nacional de Cosidores, ha estat causa de fortes topades amb les cosidores afiliades al partit comunista. Com que ni unes ni altres no porten monyo no se l'han pogut arrencar, però, sort de la policia, no s'han causat mals pitjors.

—Austria s'apropen a 400.000 els obrers sense feina.

—Perduren les divergències entre les dues Cambres polítiques angleses sobre la llei del treball a les mines.

Fantasies josefines

L'ésser tan escasses les paraules que els Evangelistes dediquen a Sant Josep és cosa que desespera als seus devots els quals recorren a la pròpia fantasia per a suplir els trets de la fesomia i les circumstàncies de la vida del gloriós patriarca que no ens contenen els documents històrics. També jo he caigut en aquesta temptació. Faig constar que no he volgut alterar ni desdibuixar en el més mínim la figura evangèlica i que a escriure aquestes fantasies no m'ha mogut altre intent que l'alimentar la devoció al Sant amb alguna suggestió llatinera que no desdigni en res del seu caràcter veritable. Si en algun lloc emprem o transcrivim alguna frase bíblica la posem en lletra cursiva i anotem d'on l'hem tret.

I

MENESTRAL DE LA NISSAGA DE DAVID

Es un dia de primavera que convida a no tan-car-se a casa. Simeó assegut sota la parra en un pedrís que neix de la paret de la casa al costat de migdia està distret i cavil·lós. Encara que la seva mirada va en direcció al vilatge de Sohot a un miler de passes lluny, ell no sabia dir on mira. Pròpiament no mira sinó que pensa; pensa en tot el que ha llegit en els papirus que mal enrotllats ocupen la resta del pedrís. I encara fa més que pensar; coordina càbales i cabòries i barreja fets i dates i números. Súbitament se li allisa el front, els seus ulls prenen una dolça expressió i els seus llavis murmuren aquestes paraules:

"En aquest laberint hi trobo tres ratlles de claror."

No serà pres el ceptre de Judà ni el capità deixarà d'ésser d'aquesta nissaga fins que vingui el que ha d'ésser enviat i que estarà esperant l'univers... (1).

Han sigut fixades setanta setmanes per al teu poble i per a la ciutat santa, passades les quals s'acabarà la prevaricació, vindrà la fi del pecat, quedarà la iniquitat esborrada i vindrà la justícia perdurable i es complirà la visió i la profecia i serà ungit el Sant dels Sants... (2).

I tu Betlem Ephrata, petiteta entre les principals ciutats de Judà, de tu em vindrà el qui ha d'ésser el dominador d'Israel, engendrat des del principi, des dels dies de l'eternitat... (3).

"I ha caigut el ceptre de les mans de Judà per a anar a parar a les d'aquest maleït Idumeu, que més que rei és un servil instrument dels romans... i no falten encara set setmanes per a ésser ungit el Sant dels Sants... i ja em sembla veure una clariana allà baix a Betlem..."

El monòleg fou interromput pels xisclets de les orenetes que posades al travessar del rafal que ombrejava la porta es llençaren a volar saludant la jove Ismèria, que sortia corrent com una cabreta boja en direcció al jardinet tot florit de nards puríssims, roses enceses i lilàs piadosos, per a confegir el

pom que tot aquell dia perfumaria la taula del menjador.

Simeó amb amor paternal li segueix tots els seus passos, tots els seus moviments, totes les seves actituds. La mira com es brinca per a collir el nard, com tria cara a cara els lilàs més sencers, com s'estira de puntetes per a treure la rosa del cap del brot més alt, la sent com xiscla de la punxada, riu de la gràcia amb què s'espolsa la primera goteta de sang del dit i es xucla la segona, gaudeix en veure-la com, fet el pom, el flaira per tots indrets... i ara, per primera vegada a la vida, arriba a la conclusió de què tanmateix és ben gentil la seva filleta de dotze anys i de què bé caldrà que comenci, ell, el pare, a cercar-li un marit que...

En aquest punt del pensament se li tornà a posar travessera l'arruga del front mentre anava descabellant tot el seu pensament.

Ismèria era filla de David. Ell tenia ben guardada la lletania de tots els progenitors fins Abraham. Simeó era fill d'Abraham, Isaac i Jacob, de la tribu de Judà. L'escala baixava per Booz, Obed, Jessé, David i Nathan fins el seu pare Eliud. En tenia catorze transcripcions per una de les quals en pedra havia passat la mà de més de vint progenitors i datava ben bé dels temps del gran rei Ezequias.

Per què Déu no li havia dat un fill? Per què no s'havia de continuar una tan llarga cadena estacada per l'altre cap a la soca de la qual havia de brotar el Messias?

I sortirà un tany de l'arrel de Jessé i creixerà en ella una flor... (4).

Sí: de l'arrel de Jessé, de la nissaga de David. Cal que la meua filla tingui marit de la casa de David. I no hi haurà fogar com aquest per a guardar el bressol del Messias, del gran rei que aixecarà Israel de les seves runes, i el lliurarà de l'opressió de Roma i de tota raça estrangera. I jo aniré davant del triomfador cridant: "Hosanna al fill de David, al qui ve en el nom del Senyor, al Crist, a l'Ungit, al Salvador..."

En aquest punt de la seva meditació els polsos li batien a Simeó febrilment i el seu pensament es va posar a volar pels camps de les genealogies que tenia conegudes cercant el fill de David que pogués dar realitat als seus somnis no pas inversemblants... i volant, volant va venir a posar-se damunt Josep, el fill de Jacob de la casa de David, que devia comptar en aquella ocasió els seus quinze anys.

El que són les coses! Simeó, cap d'una casa poderosa, posseïdor de terres i ramats en aquelles rodalies dels voltants de Sohot, s'havia trobat allunyat de la relació de Jacob, el més genuí representant de la casa de David, que comptava entre sos progenitors tot el rengle dels reis de Judà des de David fins a la data fatal de la captivitat de Babilònia. Ell la sabia ben bé de memòria i l'havia també envejada. Si ell l'hagués poguda ostentar tan brillant genealogia! No n'hi havia cap com aquella, cap! Jacob era,

Santa Eulàlia, patrona de Barcelona

LA FUGIDA

Revertere.

Tota sola, doncs, ¿on va
la Santa sarrianesa,
encara de negra nit,
per lo camí de Favència?
No l'aturen els torrents
que esgarrifosos serpegen,
ni els monstres esglaiadors
que la foscó emmantella,
del Puig de l'Ossa vinguts
amb la feram que hi bruela.
Quin desig avall l'empeny?
Doncs quin imant l'arrossega?
¿De Barcino en els jardins
algun aimador l'espera?
Sí; l'espera un aimador
com no n'hi ha un altre a la terra:
Jesucrist de Natzaret,
qui de l'arc de sa potència
per ferir el món pagà
l'ha escollida per sageta.

Ell des de la creu li diu:
"Vina, vina, Esposa meva;
vina, vina, que del cel
el martiri és la drecera."

La seva amor en la nit
la guia com una estrella,
com en mig del dia el sol
a l'àliga que s'encela.

Puix dels màrtirs catalans
voldríeu ser la primera,
¡oh valerosa Judit,
magnànima Cananea!
per la salut que li dus
Barcelona és filla teva.
Arbora sobre son Arx
de Jesucrist la bandera;
dóna-li vida amb ta mort,
amb ta sang pura bateja-la.

JACINTO VERDAGUER

però, vingut a molt poca cosa i havia retornat a l'ofici de pastor. David pastor no era la mateixa cosa que David rei! Certament era un home carregat de bondat i de pietat, mes la posició social l'havia situat tan i tan lluny d'ell, de Simeó! Sí; però ara la relació de Jacob l'atreia i li portava una esperança.

Els plans que havia tirat Simeó eren aquests. Refaria l'amistat amb el seu parent i, si el seu fill Josep li plaia (d'infant ençà que no l'havia vist), daria a Jacob un lloc en l'administració del seu patrimoni i requiriria a Josep per marit de la seva filla; i, passats que fossin tres o quatre anys, veuria a casa seva els dos plançons de David com florien i granaven.

* * *

Quin encís el de Josep! *Era ros i ben plantat i de bella fesomia* (5), com digué Samuel de David. Tenia mirar de jove assenyat i fort. Simeó va quedar corprès i volgué instruir-se de la seva vida i dels seus plans. Res en tot això no hi havia de particular. Josep no havia pas d'ésser gravós al seu bon pare Jacob. Ja feia tres anys que havia començat el seu aprenentatge de fuster i tenia estada i taula a casa del seu amo menestral fuster de Betlem. I quan deia això ensenyava com la cosa més natural del món les seves mans totes plenes de grops.

Simeó gairebé s'indignava i li féu:

— Tu, Josep, fill de Jacob, de la casa reial de David, que tens divuit reis en la teva ascendència, t'has ajupit a tan innoble mester? Que el teu pare sigui pastor no és una cosa nova; tals foren els nostres grans patriarques i el mateix David quan fou ungit de Samuel. Però tu fuster? o més aviat esclau d'un altre fuster? Simeó no permetrà tal humiliació. Ajuda'm, Jacob, a que jo pugui realitzar el ressorgiment de la teva casa. Tu, Jacob, seràs a casa meva el majordom. La teva paraula serà com si jo l'hagués pronunciada i els teus manaments obeïts com si fossin meus. En les teves mans posaré totes les meves coses. I tu, Josep, tu seràs el meu fill i en les teves mans posaré el més preat dels meus tresors, la meva filla Ismèria. I tu i ella sereu la meva alegria i els puntals de la meva vellesa i posareu els vostres fills damunt els meus genolls. Josep! Josep! Quin dolç pressentiment! Tu seràs pare del rei d'Israel! I jo...

Simeó no pogué continuar. L'emoció va ofegar-li la veu abans d'arribar a la boca. Josep gosà a respondre:

— Oh Senyor meu Simeó, fill de David! La meva gratitud és gran i no tinc paraules per a demostrar-la. Vulgueu que jo besi la vostra mà com si fóssiu el meu segon pare i, ja que m'haveu manifestat tan gran confiança, perdoneu-me les meves inexperiències raons.

Josep féu una pausa com qui pren alè. Era indecisió en la resposta? No. Volia guanyar uns moments per tal que s'aquietés l'esperit trasbalsat de Simeó; moments que va aprofitar aquest per a respondre amb més serenitat la conversa.

— Fill meu Josep! Vulgues que gastis per a tu aquesta dolça paraula que mai fins ara ha vingut a la meva boca. El meu fervor m'ha induït a avançar-me. Anys queden per a les transcendents resolucions de què he parlat. Mes tu cal que mudis de camí. Els de la casa de David tenim la missió de preparar les vies del Senyor. Ets jove. L'estudi de les lletres santes i de les profanes escaurien bé a la

teva casa i al teu posat: Jerusalem, Alexandria, Atenes, Roma, totes les portes trobaràs obertes; no em falten mitjans i amistats...

— Oh Senyor meu Simeó! La vostra paternal benvolença m'inspira una filial sinceritat. No vulguem interposar-nos en els designis de Déu. Així com així fórem arrossegats. Només ell coneix el rastre que deixen els núvols en l'aire i els peixos en el mar. *Les passes de l'home són disposades pel Senyor: Qui dels homes pot entendre els seus camins?* (6). Fill só de David, però les meves mans no són fetes per a cap ceptre ni el meu cap per a corona. Les eines de fuster i una vida obscura em plauen i penso que és el Déu d'Abraham, D'Isaac i de Jacob qui les ha posades a les meves mans. No són pas més deshonorables que els mànecs de les del pagès o que el gaiata i la bassetja del pastor, Senyor meu Simeó! Posem en les mans de Déu totes les nostres coses i deixeu-me caminar pels camins que el Senyor m'ha posat al davant. Altrament Déu dirà.

Si el veure Josep havia plagut a Simeó, ara quan el sentia parlar encara li va caure més en gràcia. Per això va exclamar posant els ulls en Jacob:

— Mil vegades felicitat tu que tens un fill com aquest teu Josep! No li vull pas entrebancar els seus projectes, ni obligar-lo amb les meves demandes. D'aquí a tres anys direm la darrera paraula de tot aquest negoci que tan ingènuament jo he començat, creient-lo plaent a Déu. Retorni Josep a Betlem si més li plau; però tu, Jacob, que ets lliure de muller i de fills et quedaràs per a alegrar la meva casa i alleujar la meva feina.

Josep féu l'amistat al seu pare Jacob i a Simeó que havia volgut ésser el seu protector i saltant per les drecceres que pujaven a les collades de Tamna, d'Apheca i de Salem recordava i renovava la promesa que havia fet al Senyor de guardar la castedat del cos i de l'ànima tot regraciant al Senyor: *La nostra ànima com un ocell ha estat alliberada de la trampa del caçador. El llaç escorredor s'ha trencat i nosaltres hem quedat lliures. El nostre adjutori ens ve en el nom del Senyor qui féu el cel i la terra* (7).

JAUME RAVENTÓS

- (1) Jer. 49, 10.
- (2) Dan. 9, 24.
- (3) Mich. 5, 2.
- (4) Isai. 11, 1.
- (5) Sam. 16, 12.
- (6) Prov. 20, 24.
- (7) Ps. 123, 8.

OBRA INTERESSANT

Vida de St. Joan Bta. Vianney

(Rector d'Ars)

per

J. CIVERA I SORMANI

Pròximament es posarà a la venda.

Comentaris

Regressió a la barbàrie

Una de les poblacions més grans i opulentes del món, la ciutat de Chicago, d'uns anys ençà que va rodolant a tomballons rostos avall de la civilització. Avui dia pot dir-se que és una ciutat que de civilitzada solament en té el vernís que li donen les seves immenses riqueses, degudes, en gran part, a l'exportació dels productes d'un animal saborosíssim que a Catalunya ningú no gosa anomenar pel seu propi nom, pel porc que és.

A Chicago, els lladres pot ben dir-se que la tenen dominada. Una ciutat de tants milions d'habitants viu junyida a l'esclavatge d'una colla de "partides de lladres" que practiquen el robatori que podríem dir d'"alta escola", emprant-hi tots els progressos de la indústria moderna i els capitals necessaris, sense que els vingui mai d'un assassinat, ni de quatre, quan la importància del negoci ho requereix.

I el bo del cas és que l'administració municipal de Chicago està, econòmicament i moral, a la mateixa alçada, anem a dir, fins el punt de no tenir ni crèdit el seu Ajuntament ni per a pagar els empleats més indispensables.

Els Estats Units, a qual nació pertany Chicago, sembla que encara no s'han adonat d'aquest fenomen.

Brindem a aquells que es creuen que la riquesa és el més exacte exponent de civilitat, el cas viu de Chicago.

Els campanars de la Sagrada Família

Ja estan enllestits els quatre campanars del Temple Votiu de la Sagrada Família corresponents a la façana del Naixement. Bé pot dir-se que és cosa única en el seu gènere. Per alts, per elegants, per originalíssims, per la seva estupenda i rica decoració, per la seva imposant magnificència. Quan el sol hi dóna de ple, a la cara de ponent, verament obsessionen la seva formosor i els resplendors de la seva enlluernadora pedreria.

Els innombrables estrangers que visiten ara la Sagrada Família resten encantats. Constitueix una de les grans atraccions de Barcelona.

Si alguns dels milions suara prodigats a mans plenes amb motiu de l'Exposició de Montjuïc s'hagués desviat, amb tant o major motiu que molts d'altres milions, cap al Temple de la Sagrada Família, quina empenta hauria pogut rebre la seva construcció!

Quan un hom veu les obres gegantines de l'Exposició, portades a terme tan bé i tan de pressa, ja no perd l'esperança de veure acabada la meravella gaudiniana, no pas superior en cost i dificultats al conjunt de les meravelles de Montjuïc.

I hom es pregunta: per què les nostres corporacions i els nostres milionaris no estimen més i subvencionen generosament aquesta universal i eterna Exposició de l'art que és el Temple de la Sagrada Família, orgull de Barcelona, executòria incomparable del nostre estament obrer, i, sobretot, honor i glòria de nostra fe, i reparació i expiació col·lectiva de les deficiències religioses i morals de la nostra ja immensa urbs.

Dretes i esquerres

Sobre aquest interessant tema, mestre Cardó ha escrit uns articles plens de llum i d'eficàcia. Mai no s'havia escrit més bé i, sobretot, més oportunament, respecte d'aqueixa classificació político-religiosa, tan donada a errades aplicacions i a confusions lamentables.

Aquestes fórmules polítiques simplistes per a matèries tan complexes com aquesta, han de desaparèixer.

Val la pena de rumiar més i emprar més temps i més lletra, si cal, en les classificacions político-religioses, que fer-les tan a la babalà, amfibològicament i quasi insidiosa.

I encara val més abstenir-se de rotular sense molta necessitat als qui no coneixem ben a fons o sospitem que els hem d'agreuja en fer-ho.

Ara bé; no hi ha pas dubte, però, que l'aplicació d'aquest distintiu és, ara per ara, tan general i planer, que es farà difícil extirpar-lo.

Tothom entén per esquerra el sector polític poc afecte als nostres principis, i per dreta el sector oposat: el nostre.

Aquest és el fet, que no podem pas desconèixer.

Noticiari

Espanya

Acaba de publicar-se en la Gaceta el Reglament general del Segur de Maternitat.

— A Igualada ha tingut lloc amb èxit verament popular una festa dedicada a la Mutualitat Infantil.

— Tan sols anunciada l'Exposició de Treballs Manuals de Gent de Mar, ja han començat les gestions perquè assoleixi l'èxit que Barcelona es mereix. L'Exposició, que promet ésser interessantíssima, s'instal·larà en un dels grans Palaus de Montjuïc.

— La baixa persistent del preu de la plata va influïnt naturalment en el valor intrínsec de la moneda d'aquest metall, tan abundant a Espanya.

— Llegim amb molt de gust que en l'última sessió que han celebrat els membres de l'Associació de Pares de Família i Amics de l'Ensenyança de Barcelona s'aprovà la proposició d'erigir un monument per honorar la memòria del qui fou il·lustre bisbe de Barcelona, Dr. Urquinaona, "pare dels obrers".

Han començat ja les gestions per a la constitució d'una Junta que durà endavant la realització d'aquest projecte, que ha estat molt ben acollit per tots els ciutadans de Barcelona. Sembla que el lloc on serà aixecat el monument serà l'actual plaça d'Urquinaona.

Com recordaran els nostres lectors, fa dies que s'inicia aquesta idea en les columnes de CATALUNYA SOCIAL.

Sigui's permès dir, per tant, que qui més obligat hi ve a aixecar aquest monument és l'estament obrer, al qual tants de favors i afecte prodigà aquell sant Bisbe.

Revista de Revistes

ACTA APOSTOLICAE SEDIS, XXI, 1929. Els sindicats cristians. Carta de data 5 de juny de 1929 signada pel prefecte Card. Sbarretti i pel secretari, Juli, bisbe titular de Lampsac, dirigida al Rnd. Achilles Lienart, bisbe de Lille. Aquesta sagrada Congregació del Concili, informada d'un recurs de M. Eugeni Mathon en nom del Consorci de patrons de la regió Roubaix-Tourcoing i instada de judicar el conflicte creat entre dit sindicat i els sindicats obrers cristians de la mateixa regió, després d'atent i madur examen de la greu i delicada qüestió ha pres les següents deliberacions que són comunicades a Vós amb l'esperança que, notificades a les parts interessades, podran acabar amb les diferències i operar la concentració de totes les forces dels catòlics contra els enemics de la religió i de l'ordre social...

Creiem útil i també necessari fer memòria als litigants, en grans línies, dels principis de la doctrina social catòlica i de les pràctiques directives d'ordre moral, emanades de la suprema autoritat eclesiàstica amb mires a reglamentar les organitzacions a l'activitat dels sindicats cristians.

I. L'Església reconeix i afirma el dret dels patrons i dels obrers a constituir associacions sindicals, ja separats, ja mixtes, i en ells veu un medi

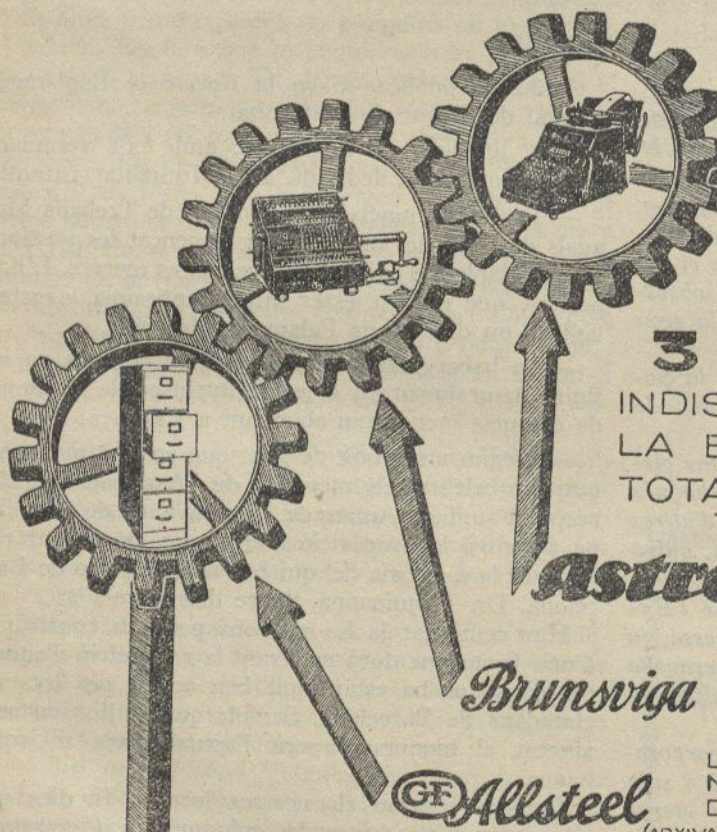
eficaç per a la solució de la qüestió social. (Cites: Lleó XIII, *Rerum novarum*, 15 maig 1891; íd., *Longinqua Oceani*, 6 gener 1895.)

II. L'Església, en l'estat actual de les coses, creu moralment necessària la constitució d'aquestes associacions sindicals. (Cita: Lleó XIII, *Rerum novarum*.)

III. L'Església exhorta a constituir-les. (Cites: Pius X als arquebisbes i bisbes del Brasil, 6 gener 1911; el mateix Pius X en carta al comte Medolago Albani, 9 març 1904; paraules del mateix als directors de la Unió Econòmica Italiana; Benet XV en carta al canonge Murry, 7 de maig 1919; Pius XI en carta a Zirnheld, president de la Conf. franç. de Escr. Chret.)

IV. L'Església vol que les associacions sindicals siguin establertes i regulades segons els principis de la fe i de la moral cristianes. (Cites: Lleó XIII, *Rerum novarum*; íd., *Graves de communi*, 18 gener 1901; Pius X, *Singulari quadam*, 24 setembre 1912.)

V. L'Església vol que les associacions sindicals siguin instruments de concòrdia i de pau, i per a aquest fi suggereix la institució de comissions mixtes com un medi d'unió entre elles. (Cites: Pius XI, *Singulari quadam*; Instrucció de la Sagr. Congr. de

VEUS-AQUÍ
ELS
3 ELEMENTS
INDISPENSABLES PER A
LA BONA MARXA DE
TOTA OFICINA MODERNA

Astra
LA SUMADORA MÉS MODERNA, COMPLETA I RESISTENT. MODELS ESPECIALS PER A COMPTABILITAT

Brunsviga
LA ÚNICA CALCULADORA QUE LI EFECTUARÀ ELS CALCULS DE MANERA EXCLUSIVA I EXACTA.

Allsteel
L'ASSORTIT MÉS EXTENS EN MOBLES I PRESTATGERIES D'ACER PER A OFICINA (ARXIVADORS, FITXERS, CAIXES, TAULES, PRESTATGERIES, ETC)

V. GUILLAMET
Rda. Universitat, 31 BARCELONA
Av. Pi i Margall, 11 MADRID

negocis eclesiàstics extraordinaris, 27 gener 1902; Benet XV al bisbe de Bergam, 11 març de 1920; Lleó XIII, *Rerum novarum*, Card. Gasparri a la Unió Econòmica Social, 25 febrer 1915.)

VI. L'Església vol que les associacions sindicals que susciten els catòlics en profit dels catòlics es constitueixin entre catòlics, sense deixar de conèixer que necessitats particulars poden obligar a obrar d'altra manera. (Cites: Lleó XIII als bisbes dels Estats Units, 6 gener 1895; Pius X, *Singulari quadam*.)

VII. L'Església recomana la unió de tots els catòlics per a una acció conjunta dintre dels llaços de la caritat cristiana. (Cites: Lleó XIII, *Graves de communi*; id., *Rerum novarum*.)

(Sentats aquests principis la carta en qüestió entra en l'estudi de la qüestió particular suscitada.)

LA VIE CATHOLIQUE, 26 desembre 1929. *Algunes troballes patristiques*. En un article de fa poc, en el *Journal of Theological Studies*, M. C. Mass ens fa conèixer un manuscrit siriàc del British Museum (orient, 8806) tot ple de documents interessants per a la patristica. És un còdex d'origen melchita de l'any 723 de la nostra era que conté:

1. Una carta de Sophroni de Jerusalem a Arcadi de Xipre. Aquesta carta era desconeguda.

2. Una gran part d'una homilia de Sant Ampholoc d'Ironisem sobre *Joan. XIV*, 28, que completa feliçment els dos fragments grecs coneguts d'aquest gran doctor de la Capadòcia.

3. Una homilia de Severià de Gaborla. El text original d'aquesta homilia és també en un manuscrit grec del Vaticà, encara inèdit. Severià era un predicador de molta reputació dels començaments del segle v, poc conegut avui dia perquè les seves homilies ens han arribat com d'altres autors.

4. Una traducció siriaca dels llibres IV-V contra Eunomi, que ens han arribat com de Sant Basili, mes que són obra d'algun altre, potser de Dolymiel Cec.

5. Una peça donada com una homilia de Sant Atanasi sobre la flastomia contra l'Esperit Sant. M. Lebon ha reconegut en ella la segona part de la que s'esmenta com la quarta carta del bisbe d'Alexandria a Serapi.

Encara els fragments que no són inèdits, com que pertanyen a manuscrits més antics que els que serviren per a la publicació, poden servir per a millorar el text de les edicions divulgades.

Oficina Romànica

Secció de llengua literària

CONSULTES

Cons. 32. — Voldria saber més particularment com usaven els clàssics *Nostra Dona* o *Ma Dona* parlant de la Mare de Déu. — A. P.

Resp. — Com a complement de la consulta 29, cal afegir que en el parlar antic *Nostra Dona* o *Ma Dona* no s'aplicava solament a la Mare de Déu, sinó que es deia també d'altres santes:

"e de madona Sancta Eulalia patrona de la ciutat e del glorios archangel Sent Michel" (*Manual de Novells Ardits*, 29 set. 1390).

"en l'any de Mil Trescents dotze ajustats tot l'ofici (de sastres) en la Església de Madona Sancta Margalida" (Estatuts del gremi de Sastres de Mallorca. *Boll. Soc. Arq. Lul.* XXII, p. 366).

Això posat s'explica ben bé per què no aplicaven a la Mare de Déu el tractament de *Nostra Dona* o *Ma Dona*, si no era afegint sempre una designació pròpia, com ara *Mare de Déu*, *Verge Maria*, *Sancta Maria*, etc.

"Tostemps sien en lo nom de nostre senyor e de la verge madona Sancta Maria. Amen." (Estatuts del gremi de sastres..., p. 366).

"Item que tots aquells qui seran dela dita confraria sian a Madona Sancta Maria del Carme per fer lo aniuersari per anima dels deffunts" (*Ib.*, p. 367).

En aquests mateixos *Capítols* de sastres de Palma de Mallorca trobem sense el tractament *Madona*:

"al monestir dels frares de la Verge Maria del carme" (p. 369).

Aquest mateix ús es pot comprovar amb altres exemples:

"va pregar a la humil verge nostra dona Sancta Maria" (Boades, *Feyts d'armes*, p. 197).

"sots la invocació de la benaventurada verge nostra dona Sancta Maria" (Boades, *Feyts d'armes*, p. 151).

"En nom de Deu sia e de la gloriosa verge madona Sancta Maria. Amen. Ací comencen les rubriques d'aquest libre que es apellat breuiari d'amors" (Cod. IV del Palau, *Rev. de Bib. Cat.*, 1906, p. 15).

"Quant deu hom fer comemoracio de nostra dona sancta Maria a laudes e a vespres" (Llibre ritual, *Rev. de Bibl. Cat.*, 1903, p. 181).

Sense el tractament *Ma Dona* o *Nostra Dona*:

"Una figura de la susdita Verge Maria" (Boades, *Feyts d'armes*, p. 151).

"Al monastir de la Verge Maria de Poblet" (Funerals dels Reis d'Aragó, *Rev. de Bibl. Cat.*, 1903, p. 204).

"De la purificació de Sancta Maria" (Usos cisterc. *Rev. de Bibl. Cat.*, 1903, p. 177).

"La Verge Maria be sabia que devia ressucitar lo tercer dia" (*Quaresma de St. Vicens Ferrer*, p. 307).

"a suplicacio de la humil Mare de Deu" (Metge, *Somni*, 1307).

Resulta, doncs, que els clàssics no usaven mai *Ma Dona* o *Nostra Dona* sol, parlant de la Mare de Déu, a la manera del castellà *Nuestra Señora del Pilar*, *apareció a Nuestra Señora* i del francès *Notre Dame de Lourdes*. Així podem repetir aquí que no és català modern, ni antic tampoc, parlant de la Mare de Déu, dir *Nostra Dona de Montserrat*, *Ma Dona del Roser*, *els privilegis de Nostra Dona*, etc. Qui vulgui usar el tractament antic de la Mare de Déu, *Nostra Dona* o *Ma Dona*, que ho faci com feien els nostres passats, afegint-hi sempre una altra designació pròpia de la Mare de Déu.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

FEUS DE LA SEMANA

L'assenyada tasca de reconstitució que porta a cap el nou Govern, ha anat fent seva la gent i ha fet caure dels dits els bastons que anaven a aixecar-se...

Els pocs aldarulls iniciats i les paraules gruixudes adès pronunciades, s'han tornat manifestacions joganeres i retòrica inofensiva.

Sánchez Guerra, a indicacions patriòtiques del general Berenguer, ha demorat *sine die* la seva anunciada conferència política.

Ha començat la gestació d'algunes nous partits polítics folrats de vell, entre ells un de republicà el qual, a més del títol, copia la ideologia d'un partit francès quasi al peu de la lletra. En el seu programa no hi manca res dels rancis programes anticlericals: l'expoliació de l'Església, l'ensenyament laic, la tirania de l'Estat, etc., etc. També hi ha proclamats en ell els principis socialistes més afalagadors per atreure's la *plebs* il·lustrada. El manifest d'aquest partit, rabiosament radical, el firmen tots els Marcelins Domingo de la democràcia atea que han surat placivolament en el règim dictatorial. Volen atreure's el partit socialista perquè sense ell ja no hi ha partits republicans possibles. Així ho han confessat palesament els caps de colla.

Altres dels partits que comença a fer la piu-piu és el que s'anomena Bloc Constituent Nacional. Aquest rètol és modernista i sembla cridat a fer forrolla. Figuren en aquesta agrupació homes de vàlua com En Bergamín, En Burgos i Mazo, En Bugallal, etcètera. Es una reviviscència de l'antic partit canovista, però té poca empena.

El tercer partit a què ens referim és el de la U. P., però es va liquidant automàticament per la seva pròpia naturalesa i se li augura una mort "anticipada": no se'l creu viable.

Hi ha, demés, un grandió partit o bloc immens, innominat, informe encara, sense orientació ben definida, sense programa oficial, el qual cerca establir la pau d'Espanya sobre bases incommovibles, i governar-la lliurement i sàvia i honrada. Reeixirà?

Els republicans que resten, i els qui simpatitzen amb ells, celebraren l'"11 de febrer" amb tota la lli-

bertat que els permeteren les autoritats i un bon xic més. En alguns discursos es digueren coses que no es poden dir. Lerroux incità a la rebel·lió contra... homes que han fet de la fidelitat una religió. Amb això no hi ha dret, i menys per a homes que aspiren a governar, com En Lerroux.

Altrament, els republicans, si tinguessin veritable sentit polític, ja fa anys que haurien silenciàt una efemèride que tan poc els honora i que, a més, els divorcia d'una massa immensa de gent que per diverses, però fortes raons, mira amb horror aquella paròdia de República tan poc seriosa com catatròfica.

* * *

Els atemptats a la vida dels personatges i homes de govern perduren. En pocs dies se n'han registrat dos: a Mèxic i al Brasil.

A Mèxic, a més, han ocorregut dos fets notables: l'elecció del nou president Ortiz Rubio (víctima d'una de les indicades agressions), i la violenta ruptura diplomàtica amb el govern dels Soviets, el qual també ha empeltat el virus del comunisme a Mèxic, i tan poca falta que els feia!

Si Mèxic i Rússia tinguessin fronteres comunes, a hores d'ara ja s'haurien apallissat. Si no es peguen a cops d'avió!

Aquest i altres casos que es vénen registrant, demostren com està de precària la pau avui dia.

I també ho demostra a abastament la Conferència de Londres.

No calia pas ésser profeta quan, en iniciar-se el projecte d'ella indicàrem que la qüestió dels submarins la faria fracassar. La magna sessió en la qual acaba de tractar-se de la supressió dels submarins ha emocionat justament tot el món. Per tot llinatge de mitjans s'ha donat compte a tota la premsa mundial dels discursos allí pronunciats pels representants d'Anglaterra, França i els Estats Units. No hi ha hagut avinença. S'ha tingut de donar més marge a la qüestió.

J.

S. A. Tupinamba

RICOS CAFÉS

Fabricació pròpia de deliciosos Bombons, Xocolata, caramels i cacau

175 sucursals a Espanya

Fàbrica i Torrelació: TRAVESSERA 11, 13 i 15 - BARCELONA
Telèfon 72851

Sucursals a Madrid: Montera 21, duplicat. - Telèfon 17174

AVÍS: Amb nostres BOSSES VAL DE CAFÈ poden obtenir-se bonics presents per la casa el mateix que amb la xocolata «MOSAIC»

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

OBRA INTERESSANTÍSSIMA

L'ànima de Santa Teresa
de Jesús Infant

pel

P. Ignasi Casanovas, S. J.

Foment de Pietat

Publicacions de l'Oficina Romànica

BREVIARI
CRITIC

DE

MANUEL DE MONTOLIU

II VOLUM

SELECCIÓ D'ARTICLES CRITICS
PUBLICATS A

"LA VEU DE CATALUNYA"

BLOC D'ANUNCIANTS

Els bons amics nostres que amb l'anunci contribueixen a la difusió de la nostra revista, han de merèixer les simpaties dels nostres subscriptors i lectors en general que coincideixen amb el nostre ideari. Ens plau publicar a continuació el nom dels nostres anunciants, per tal que els nostres amics els recordin quan hagin d'adquirir algun dels articles que ofereixen al públic.

Heus els ací:

ACCESSORIS D'AUTOMOBILS:
Service Station. Aragó, 272.AGENCIA D'ASSUMPTES ADMINISTRATIUS:
Josep Cardús. Balmes, 16, pral.BARRETS:
Rivero. Ronda Universitat, 7, pral.BICICLETES:
R. Serra. Rbla. Catalunya, 106.BRONZES D'ART:
Biosca i Botey. R. Catalunya, 129.

COMPANYIA DE SEGURS FERROVIARIS, MARITIMS I INCENDIS:

"La Constancia", Ronda Universitat, 4.

CORRETGES:
Manuel Blasi. Passeig de Sant Joan, 13.ELECTRICITAT:
Antoni Alió. Laietana, 67.FARMACIA:
Dr. Nadal. Rambla Canaletes, 1.GANIVETERIA:
Josep Roca. Plaça del Pi, 3, enfront de l'església.

GRAMOFONS:

Cèsar Vicente. P. de Gràcia, 4.
Guillem Puig. Pelai, 14.IMPREMTA:
Castells de Valls. Diputació, 333.MATERIAL FOTOGRAFIC:
Vda. Enric Riba. Rda. Universitat, 37.MATERIAL PER A COBERTES:
Uralita, S. A.MOBLES:
Còrsega, 394.MOBLES:
Casa Castelltort. Pelai, 40.MODISTA:
R. Puigdomènech. Diagonal, 452.NEUMATICS:
"Bergougnan". Rambla de Catalunya, 76.OBJECTES D'ESCRITORI:
Bazar Balmes. M. Bofarull. Balmes, 52.OLIS PER A AUTO:
"Autol". Laietana, 7.PAPERS PINTATS:
Vda. Juli Brunet. Passeig de Gràcia, 98.

PASTES PER A SOPA:

Antiga "Casa Figueras". Rambla de Sant Josep, 11.

PINTORS DECORADORS:
Vilaró i Valls. Corts, 604.RADIO:
Codina i Farriol. Balmes, 126.SABATERIA:
Calçats Minerva, S. A. Laietana, núm. 30.SASTRERIES:
Torrents. Rbla. Catalunya, 12, 1.er
(Especialitat en vestits per a sena.)
Ramon Beleta. Av. del Portal de l'Angel, 35.SEGURS D'AUTOMOBILS:
"Omnia". Rda. Universitat, 15, 2.^aTRAJOS PER A QUOTES:
Anton Callizo. Ronda Universitat, núm. 31.TUPINAMBA:
Travessera, 11.XARXES I FILS PER A LA PESCA:
Fills de Gabriel Julià, Bruch, 7.

SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1.er / Telèfon 16040 - BARCELONA

Codina Farriol Radio - R E M

APARELLS - ACCESSORIS

La millor qualitat. — El millor preu
Laboratori. — Taller de muntatge

126, BALMES, 126 - Telèfon 74755

ANTONI ALBO

Via Laietana, 67 - Telèfon 16201

BARCELONA

Material elèctric de totes classes
Instal·lacions i Reparacions
Taller - Ràdio

Aquesta casa té l'exclusiva de venda d'uns petits aparells aplicables al corrent altern de 125 volts, per a substituir les xinxetes i llums d'oli, en les habitacions, capelles i altres llocs on es necessita llum constant, amb consum escassament de 2 cèntims en 24 hores

Demaneu demostracions!

Via Laietana, 67

BANC DE CATALUNYA

Capital: 50.000.000 de pessetes

Valors - Cupons - Banca - Canvi - Girs

Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA - Apartat 568

Telegrams i telefonemes: Cataloniabank

Sucursals i Agències. — Madrid: Avinguda Comte Penàlver, 19. — Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia, Rambla del Centre i Plaça d'Espanya), Girona, Lleida, Tarragona. Arbúcies, Arenys de Mar, Badalona, Banyoles, Blanes, Calella, Hospitalet, Eivissa, Igualada, Llagostera, Masnou, Mataró, Palafrugell, Palamós, Port-Bou, Santa Coloma de Farnés, Torroella de Montgri, Valls, Vendrell, Olot i Molins de Rei.

Viatges Catalònia

JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

CATALUNYA SOCIAL?

con las últimas novedades en
DISCOS
 de esta famosa marca
 completará la felicidad de su hogar.
 ADQUIERALA EN LA CASA

CESAR VICENTE

PASEO DE GRACIA · 4

PUBLICITAS

De venda en totes les bones
Farmàcies, a Ptes. 5'00 el flasc

Xarop PUIG

Quan la pluja flagella les finestres i la caiguda de les fulles ens confirma que l'hivern es troba ja entremig nostre, no podem permetre-li qu'ens enterri dins una poltrona com vells xacrosos. Existeix el XAROP PUIG, excel·lent preventiu per a BRONQUITIS, REFREDATS, TOS i totes les afeccions de les vies respiratòries, que són les més castigades durant l'estació d'hivern.

NO VACILI I COMPRI XAROP PUIG

Convè també tenir en compte que la

POMADA PUIG

completa l'acció del XAROP, perquè la seva fórmula conté els productes volàtils de més eficàcia per tractament extern.

Es ven per tot arreu

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses, accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 55
i Floridablanca, 121
Telèfon 51510

CASA CENTRAL:

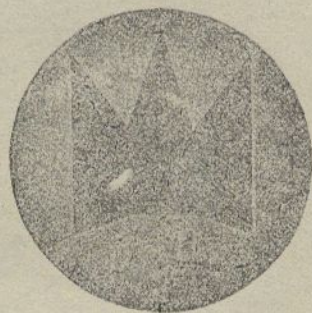
Carrer Aragó, 272
Passatge de Gràcia, 45
Telèfon 11550

MAGATZEMS:

Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 59
Encreuament de les carreteres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

Agència d'Assumptes administratius de JOSEP CARDÚS i Cia., Stat. Ltda.

Despatx: Balmes, 16, pral., Barcelona.—Hores de 9 a 11 i de 5 a 7— Telèfon 17016

Altes, baixes, traspassos o canvis de nom en contribucions i impostos.— Territorial. Industrial. Devolucions de quantitats indegudament satisfetes. Incidències en la Comprovació del Registre Fiscal. Baixes recàrrec extraordinari 4% sobre finques dels Elxamples.

ATENES A. C. — Provença, 157, Barcelona

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA